

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisád, Kralja Petra ulica 30. szám. I. emelet. Telefonszám: 21-37, éjjel 24-88. Sürgőnycim: „Délbácska” Novisád. Póstatakarékpénztári csekk számla Zagreb: 46.692.

Novisád, 1928. augusztus 16

CSÜTÖRTÖK

Előfizetési ára: egy óra 40 din; három óra 120 din fél évre 240 din; egész évre 480 dinár. Egyesszám ára hétköznap 1-50 dinár, vasárnaponként 2 dinár. Külföldre előfizetési díj egy hónapra 50 dinár.

A megérdemelt pihenés

A nemzetgyűlés képviselői szeptember 20-ig pihenhetik ki fáradalmaikat. Az öt heti szünet igazán nem is olyan sok, ha tekintetbe vesszük, hogy mennyi munkát végeztek a múlt év októbere óta. Sokkal hosszabb pihenés is megilletné a mai szkupstinát. A parlamentek történetében eddig még nem akadt olyan mozgalmas és eseményekben gazdag korszak, mint amilyen a szkupstináé volt az évben.

A nyári szünet megkezdése után feltétlenül meg kell csinálni a parlament működésének mérlegét. Sajnos ezt egész őszintén nem is lehetjük meg és ezért csak azokon a határokon belül fogunk mozogni, ami megengedhető. Letagadhatatlan tény az, hogy a szkupstina olyan gyűlötséget teremtett a kormánykoalíció és a parasztdemokrata koalíció tagjai között, ami határtalan károkat okoz az országnak. Ez a gyűlölség nemcsak a politikusok között áll fenn, hanem — legalább a parasztdemokrata koalíciónál ez az eset — azok taborai között is. Horvátországban olyan nagyfokú az elkeseredés, ami egyáltalán nincs hasznára az országnak sem befelé, de különösen nem kifelé.

Rácsics Punisa gyilkosságai végzetes következményekkel járnak azokra a politikusokra és pártokra nézve, akik sem június 20 előtt, de még inkább június 20-a után nem ismerték fel a helyzet súlyos voltát. Nem számoltak azzal, hogy még az ellenzék sem szabad provokálni, különösen pedig akkor nem, amikor ez az ellenzék képviseli egyedül az ország egy tekintélyes részét. Illetékes tényezők semmit sem tettek annak érdekében, hogy az ellentéteket elsimítsák és a szembenálló ellentéteket közelebb hozzák egymáshoz.

Igaz ugyan, hogy nekünk kisebbségeknek mindig a szemünk elé tárják, hogy az államalkotó nemzet belügyeibe ne avatkozunk be, a mostani helyzet azonban már nemcsak az államalkotó nemzet, hanem a kisebbségek sorsát is érinti. Ez ad jogot nekünk ahhoz, hogy szintén hozzá szóljunk a kérdéshez. A kormány érthetetlen magatartása június 20. után kell, hogy gondolkodóba ejtsen mindenkit, mert nem áll meg azon az uton, amelyen megindult. A parlamenti hármas gyilkosság után jött a nettunói konvenciók ratifikálása, amit a horvátok újabb provokációnak vettek és ezáltal még jobban elmérgesedett a helyzet. Nem tudjuk, hogy mire akarja a kormány felhasználni az öthetes parlamenti szünetet, de ha ez alatt nem tesz lépéseket a parasztdemokrata koalíció kibékítésére, akkor soha jóvá nem tehető hibát követ el.

A parasztdemokrata koalícióval való megegyezés ma igen súlyos feladat, de éppen ezért kell minél előbb megoldani az ország érdekében. Hiszen ennek a mai helyzetnek a tarthatatlan voltát a legjobban a külföldi kölcsön meghiusulása jellemzi. Ha tehát a kormány tényleg az ország érdekében akar működni akkor elsősorban a horvát kérdést kell megoldania.

Korosec Anton dr. miniszterelnök nem alkalmaz rendkívüli intézkedéseket a horvát parasztpárt ellen

Minisztertanács a rend fenntartása érdekében — Vukicsevics Velja pártalakítási akciója — A király Blédbe utazott — Zagreb mellett állítólag fegyvereket és bombákat foglalt le a rendőrség

Beográdból jelentik: A szkupstina elnapolása után a politikai helyzetben teljes szélcsend állott be. A délelőtti folyamán egyetlen jelentősebb esemény sem történt. A politikai körök figyelme inkább Zagreb felé fordul, ahol ezidőszert jelentősebb események játszódnak le.

Beográdban egyébként az a vélemény alakult ki, hogy a parasztdemokrata koalícióban legközelebb szakadás várható. Három csoportról van szó, amely különféle politikai irányt képvisel. A Frank és a jogpárt érdekeit Trumbics dr. képviseli, a parasztpárt vezérei Macsek és Predavec, a harmadik frakció pedig a Pribicsevics párt.

Trumbics még rezerváltan viselkedik s nem nyilatkozik, mert a Macsek és Pribicsevics közötti ellentétek likvidálására vár, melynek egyik fázisa már a tegnapi napon mutatkozott, amikor Pribicsevics kijelentette, hogy

Macsek dr. nyilatkozata a „Neue Freie Presse”-ben egyéni vélemény és egyáltalában nem képviseli a parasztdemokrata koalíció álláspontját.

Beográdban úgy látják, hogy ezek a bomlás első jelei s hogy a szakadásnak a legrövidebb időn belül be kell következnie.

Vukicsevics tervei

Tegnap délelőtti a radikális miniszterek értekezletet tartottak Cvetkovics dr. vallásügyi miniszter dolgozószobájában. Az értekezleten résztvettek a Vukicsevics-frakció radikális képviselői is. A konferencián elsősorban a radikális párt átszervezése került szóba.

Vukicsevics ugyanis elérkezettnek látja a pillanatot, hogy a radikális párt élére álljon mint tényleges vezér, ha kell

a radikális főbizottság feloszlásának árán is.

Vukicsevics Velja egyébként pártalakítási gondolatokkal foglalkozik, amely a radikális párt átszervezéséből kifolyólag tisztán az ő embereiből rekrutálná s amelynek ő lenne a vezére.

Errevonatkozólag a radikális főbizottság mellőzésével radikális kongresszus összehívása van tervbe véve, amely azután véglegesen a párt elnöki pozíciójába ültetné a volt miniszterelnököt. Vukicsevics állítólag Szta-nojevics Aca hozzájárulását is elnyerte tervei végrehajtásához.

Ezzel szemben a Vukicsevics ellenes frakció a legkomolyabban

Korosec Anton dr. miniszterelnököt korpoltálja a párt vezérének.

Ebben az értelemben ír a kormánypárti „Otadzsbina” is, amely a sorok között sejtetni engedti, hogy legközelebb Korosec dr. kerül a radikális párt élére.

A miniszterelnök a királynál

Korosec Antou dr. miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg a királynál.

Minisztertanács

Tegnap este 6 órakor minisztertanács volt, amely este 8 óráig tartott. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyaltak s állítólag több fontos határozatot hoztak a rend fenntartása érdekében. Amikor Korosec Anton dr. miniszterelnök eltávozott a miniszterelnökség palotából, az újságírók a következő kérdéssel ostromolták meg:

— Igaz-e, hogy a kormány rendkívüli intézkedéseket léptet életbe a parasztpárt ellen?

— Nem igaz — válaszolta erre Korosec —, mert erre semmiféle szükség nincs.

Ugyancsak este 6 órakor tartott értekezletet a Davidovics párt is, amelyen kizárólag pártügyekről tárgyaltak.

A király Blédbe utazott

Öfelsége Alekszandar király tegnap este Dimitrijevic Aca udvari marsall kíséretében Blédbe utazott. A király valószínűleg szeptember végéig marad Blédben.

Puskákat és bombákat találtak egy Zagreb melletti faluban.

A „Pravda” jelentése szerint a zagrebi rendőrség tegnap reggel házkutatást tartott egy Zagreb melletti faluban. A nyomozás meglepő eredménnyel járt, amennyiben több házban nagy mennyiségű puskát, revolvert és bombát találtak. A bűnösöket letartóztatták, ezek pedig kijelentették, hogy a fegyvereket a parasztság egyik előkelő vezéréől kapták. Állítólag kommunista összeesküvésről van szó.

Berlinbe utaznak az interparlamentáris unió tagjai

Szombaton, augusztus 18-án utaznak Berlinbe az interparlamentáris unió jugoszláv tagjai. Az interparlamentáris unió ülészése augusztus 23-tól, szeptember 2-áig tart. Jugoszláviából a következők utaznak Berlinbe: Jovanovics Joca, Kumanudi Koszta dr., Settyerov Szlavko dr. Markovics Laza dr. Szto-jadinovics dr., Jevremovics Dragutin és Szusnik.

A horvátországi gyász

A nemzeti gyász, amelyet Radics István halála alkalmával rendelték el, szeptember közepéig fog tartani.

A „Dom” cikke

A tegnapi „Dom” vezércikket közölte, amely élesen kikel azokkal a híresztelésekkel szemben, mintha a parasztpárt elnökségét olyan politikus is elfoglalhatná, aki a horvát parasztpárton kívül áll s megállapítja, hogy a parasztpárt vezére a nép sorából került ki. Politikai körökben úgy tudják, hogy ez a cikk Pribicsevics és Trumbics ellen irányul.

Tegnap kezdődött a VI. nemzetközi komlókongresszus Noviszádon

A kongresszus délelőtt kezdte tanácskozásait a városháza dísztermében

Több száz résztvevő jelenlétében nyitották meg tegnap délelőtt a VI. nemzetközi komlókongresszust, amelyet az idén Noviszádon tartanak meg. A külföldről és vidékről érkező vendégeket a kongresszus rendezőbizottsága fogadta az állomáson, akiket a városházára való megérkezésük után Borota Branislav dr. polgármester üdvözölte. Nagy számban jelentek meg a kongresszuson a német és csehszlovákiai termelők, úgy, hogy a kongresszus tárgyalási menete a külföldi vendégek kedvéért német nyelven folyt le.

A saazi komlószövetséget a következők képviselték a kongresszuson: Flescher József a saazi komlószövetség elnöke, Böllmann Georg a német Reichstag tagja, dr. Muck Rudolf, Eduard Weinertsgrün, Englisch Ottó, Nedwed Gusztáv és Riedil Ferdinánd, a szövetség tagjai, továbbá Eis Frigyes (Horosedi), Ungermann Wenzel (Dauba), Palma Franz (Auscha), Urban Johann (Hurtigheim, Eiszász—Lotharingia), dr. Hoffmann Nikolaus (Bécs), míg a német komlószövetség képviseletében a következők jelentek meg: Netzger József (Wolnzach), Münsterer Paul (Mainburg), dr. Schloder Károly (München), Pohlisch Elisabeth (München), Tossz Wilhelm (Herrenberg), Höffer Ottó (Neuhausen), Hauser Albert (Pfaffenhausen), Siebler Mathias (Buch), Breitmeier polgármester (Herrenau), Schöll Ulrich (Pfaffenhausen), Dien Jakob polgármester (Sandhausen), Locher Haver (Teitnang) és Locher Adolf (Teitnang).

A csehszlovák komlószövetséget Stefanek Pavel, Cserny Radomil és Lukas Antal képviselik. Nagy számban jelentek meg azonkívül a noviszádi és a petrováci komlótermelő szövetség tagjai.

A kongresszuson Netzger József, a német komlószövetség elnöke elnökölt, majd miután megnyitotta az ülést, dr. Borota Branislav polgármester üdvözölte a megjelenteket, valamint Gyurics Milánt, a földművelésügyi minisztérium osztályfőnökét.

Gyurics Milán a külföldi és a belföldi kiküldötteket üdvözölte azután a kormány nevében s kiemelte, hogy a földművelésügyi minisztérium a legmesszebbmenő támogatásban fogja részesíteni a komlótermelést.

Ezután Gerich István, a vajdasági komlószövetség elnöke előterjesztést tett, hogy a kongresszus üdvözlő táviratot intézzen a királyhoz, amit a kongresszus egyhangulag elfogadott.

Netzger József tartott azután nagyhatású beszédet, aki megállapítja, hogy a kongresszuson Jugoszlávia, Csehszlovákia, Franciaország, Lengyelország, Ausztria és Németország kiküldöttei jelentek meg. A kongresszus első feladata, hogy megállapítsa az idei termést, természetesen ez még nem lehet teljesen pontos, mert a szüret csak szeptember elején kezdődik, mindamellett hozzávetőleges képet már most is lehet alkotni, mely azután támpontokat nyújt az árak kialakulására vonatkozólag is.

Ezután dr. Schloder Károly müncheni szindikátus ismertette a nemzetközi komlószövetség működését.

A kongresszuson a kiküldöttek beszámoltak arról, hogy egyes országokban mekkora volt a tavalyi termés és milyen termésre számítanak az idén. Bajorországban a tavalyi termés 161.300 métermázsa körül mozgott, míg 1928-ban a várható termés 126.000 métermázsa körül várható. Németország többi államaiban a termést 26—29.000 métermázsa körül becsülik, Németország összes termelése a múlt évben 205.800 métermázsa, míg az évben 152.000—165.000 métermázsa lesz.

Csehszlovákiában a múlt évi terméshozadék 217.000 métermázst tett ki, míg az ez évi 160—176.000 métermázsa körül fog ingadozni.

Ezután Matics Milivoj igazgató számolt be a vajdasági terméseredményről. A tavalyi 63.000 métermázsa volt, míg az ideit 70—75

ezer métermázsa becsülik, a kvalitása is jobb lesz, mint a tavalyié.

A szlovéniai kiküldött 48.000 métermázsa tavalyi termésről számolt be, amely az idén 50.000 métermázsa fog emelkedni. Jugoszláviában az emelkedés tehát 15.000 métermázst tesz ki, amely azonban csak akkor válik lehetővé, ha a kánikulai forráság rövidesen elmúlik.

Ausztria tavalyi termése 3000, az ideit

Pribicevics és Macsek nyilatkozatának hatása Beogradban

Beogradból jelentik: Pribicevics Szvetozárnak és Macsek Vlatkónak a bécsi Neue Freie Presse vasárnapi számában megjelent nyilatkozatai, amelyekben az autonómia, illetve a föderáció mellett foglaltak állást, érthető feltűnést keltettek Beogradban. Pribicevics ugyan cáfolta nyilatkozatának egy részét, Macsek azonban teljes egészében fentartotta azt.

A Politika tegnap reggeli számában ezzel kapcsolatosan közli egy előkelő képviselő nyilatkozatát, akinek az a véleménye, hogy Pribicevics nyilatkozata azt mutatja, hogy igenis föderalista alapon áll. Pribicevics az állam szövetség eszméjéhez közeledik és az a tény, hogy nem akarja elismerni a szkupstina határozatait, azt mutatja, hogy ő Horvátországot már most is külön államnak tekint, amelyre nézve nem kötelezők a központi határozatok, ha nem az ő hozzájárulásaikkal hozták ezeket. Amit Pribicevics kijelentett, annak semmiféle jogi jelentősége nincs, a büntető jogon kívül, mindenesetre jellemző azonban felfogására. Igaz ugyan, hogy Pribicevics megcáfolta nyilatkozatát, azonban ez a cáfolat csak az állam szövetségre vonatkozik, míg legújabb föderalisztikus felfogása mind addig megmarad, míg ezt teljesen világosan nem precizozza.

Ami dr. Macsek Vlatko nyilatkozatát illeti, ő teljesen önálló Horvátországot köve-

2500 métermázsa, Lengyelországban 50.000 métermázsa helyett 42—45.000 métermázsa várható, Franciaországban a tavalyi 100.000-el szemben 65—70.000 métermázsa a tevényt eredmény.

A kongresszus azután elhatározta, hogy a jövő esztendői kongresszust Friedrichshafenben fogja megtartani.

A kongresszus befejezése után délután fél 2 órakor bankettet rendeztek a vendégek tiszteletére a „Kraljica Marija“ éttermeiben.

A délután folyamán a vendégek megtekintették Gerich István mintagazdaságát és komlóültetvényeit, este pedig Noviszádra tértek vissza.

tel. Nem ismeri el az egységes nemzetet, a szerbeket és horvátokat két népnek tekinti és ezért két önálló államot követel. Macsek csak külpolitikai okok miatt nem hive a teljes szakításnak és csak ezért akar gyöngye összeköttetésben lenni Szerbiával.

Bár Pribicevics a föderalizmus híve, mégis nagy és mélyreható ellentétet választják el a horvát parasztpárt új vezérének, Macsek Vlatkónak a véleményétől.

A demokrata párt egy tagja kijelentette, hogy Macsek nyilatkozata tulajdonképpen azt jelenti, hogy Szerbiának a háborús céljai célt tévesztettek. Szerbia célja az volt, hogy az összes szerbek, horvátok és szlovének egy államban egyesüljenek. Ha elfogadnák azt amit Macsek akar, akkor megtörténne az, hogy sem az összes szerbek, sem a horvátok nem lennének egy államban, a szlovénekről nem is szólva.

Ilyen lehetőséget mi nem engedhetünk meg. Mindenkinek tudni kell, hogy minden ilyen kísérletet a törvény teljes szigorával lehetetlenné teszünk, ha ezt illegális nton akarnak elérni,

ha pedig az alkotmány megváltoztatása árán akarnák elérni, úgy ehhez sohasem találnák meg a szükséges többséget.

Kiméletlen adóstatárium a noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság területén

Ismét szigorú rendelet érkezett a noviszádi pénzügyigazgatósághoz az adóhátralékok behajtása ügyében

A pénzügyminiszter szigorú rendeletet intézett a noviszádi tartományi pénzügyigazgatósághoz, hogy úgy

Noviszádon, valamint a többi városokban és a tartomány területén levő községekben azonnal indítsa meg a legszigorúbb végrehajtást az összes adóhátralékosok ellen, személyválogatás nélkül.

A városi és községi adóvégrehajtó közegek mellé pénzügyi közegeket rendelnek ki, akik a végrehajtásokat ellenőrizni fogják. A pénzügyminiszter elrendelte továbbá, hogy a végrehajtást vezető közegek szükség esetén a lefoglalt ingóságokat szállítsák be a város-, illetve községhez, s amennyiben az adóhátralékos a törvényes határidőn belül fizetési kötelezettségének meg nem felelne, azonnal foganatosítsák az árverést.

Ez a szigorú rendelet, amely tegnap érkezett le a pénzügyigazgatósághoz főleg annak a körülménynek tulajdonítható, hogy az adóhátralékok körül nagy zavarok mutatkoznak. A adókötelezők jelentékeny része egyáltalában nem fizet adót, sokan pedig elmulasztják az esedékes részletek befizetését, úgy hogy a noviszádi pénzügyigazgatóság területén

már hónapok óta jelentékeny csökkenés mutatkozik az adófizetések körül.

Ezt akarja most jóvátenni a pénzügyminiszter rendelete, amely a szinte kiméletlen eljárásra utasította közegeit.

Erre vonatkozólag illetékes helyen a következőket mondták a „Délbácska munkatársának:

— A pénzügyigazgatóság ezuttal már harmadszor rendeli el a kiméletlen adóvégrehajtást. Két ízben kaptunk ugyanilyen utasításokat, de akkor még nem jártunk el teljes szigorral az adóhátralékosokkal szemben. Ezuttal azonban

nincs kimélet s aki nem fizeti ki hátralékos adóját rögtön elvitetjük és eladjuk butorait.

A noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság területén soha még ilyen rendetlenül nem fizettek az emberek, mint az idén. Nem vonjuk kétségbe, hogy a mai gazdasági viszonyok mellett az adófizetés nem tartozik az ideális szórakozások köré és sokan bizony alig tudják összekuporgatni az adó fejében fizetendő összeget, viszont azonban sok esetben

éppen azok nem akarnak fizetni, akik tudnának fizetni.

Ezek inkább huzzák-halasszák a dolgot, de egyáltalában nem törődnek a terminusokkal. Mi sem természetesebb, hogy főleg ezek ellen járunk el kiméletlenül, bár a pénzügyminiszter rendelete szerint a végrehajtásokat személyválogatás nélkül kell foganatosítani. Az adóvégrehajtások már a héten megkezdődnek ezuttal fokozottabb szigorral, mint eddig. Aki tehát teheti s eddig nem fizette ki hátralékát, a saját érdekében cselekszik, ha még idejekorán megfelelő fizetési kötelezettségének.

A noviszádi házbéreket a duplájára kellene emelni, ha a város most készítené el a vízvezetékét

Egyelőre azoknak a legsürgősebb a vízvezeték, akik keresni akarnak rajta

Ma délután ül össze az a bizottság, amely felülvizsgálja a vízvezetékre beérkezett pályázatokat. A Délbácska július 31-i számában ismertette az egyes ajánlatokat, amelyek között végeredményben nincsen különbség, mert mindegyik körülbelül 130 millió dinárban állapítja meg azt az összeget, amelybe a noviszádi vízvezeték és csatornázás elkészítése kerülne.

Ilyen magas ár mellett Noviszád városának évenként 15—16 millió dinárt kellene fizetnie a vállalatnak törlesztés és kamat fejében. Ezeket a súlyos milliókat a város a háziuraktól, illetve a lakóktól szedné be. Miután pedig Noviszádon ma évenként 18 millió dinár házbért fizetnek a lakók a háztulajdonosoknak,

a vízvezeték törlesztésére ugyanannyit kellene fizetniök, mint amennyit házbért fizetnek, tehát a mai házbért kétszeresen kellene megfizetni.

Ilyen körülmények között természetesen tel-

jesen lehetetlen megvalósítani a vízvezetékét és csatornázást, mert ilyen újabb megterhelést nem bír el a város lakossága.

A vízvezetéknek ilyen feltételek mellett való megvalósítása nem érdeke sem a városnak, sem lakóinak, hanem csak egyes keresni akaró egyéneknek. A ma délutáni bizottság is minden valószínűség szerint azt fogja javasolni a közgyűlésnek, hogy a három beérkezett ajánlatot ne fogadja el.

Természetesen sokat beszélnek arról, hogy milyen módon lehetne mégis megoldani a vízvezeték és csatornázás kérdését. Erre vonatkozólag több terv merült fel. Az egyik az, hogy koncessziós alapon kell megoldani ezt a kérdést, a másik pedig az, hogy először csak a vízvezetékét készítenék el, ami körülbelül csak 30—35 millió dinárba kerülne és azután fokozatosan a csatornázást. Ezek azonban csak tervek és végeredményben a városi közgyűlés fogja kimondani a döntő szót a vízvezeték és csatornázás ügyében.

Románia csak akkor kap külföldi kölcsönt, ha előbb rendezzi a kisebbségi kérdést

Törvény készül a kisebbségekről Romániában

Bukarestből jelentik: A rövid parlamenti ülészak utolsó napján hangzott el Bratianu Vintila miniszterelnök nevezetes beszéde, melyben ígéretet tett arra nézve, hogy a kormány az őszi parlamenti ülészakra betérjeszti azokat a törvényeket, melyek a kisebbségi kérdés megoldását célozzák. Ugyancsak megígérte a miniszterelnök, hogy az a miniszterközi bizottság, mely már hónapok óta foglalkozik a kisebbségi kérdésekkel, a nyári szünet alatt is permanenciában marad, hogy őszi teljesen elkészülhessen munkájával. Az őszi parlamenti ülészakot megnyitó királyi kéziratban fogja a kormány bejelenteni, hogy milyen irányelvek szerint óhajtja a kisebbségi kérdést megoldani — mondta a miniszterelnök.

A miniszterelnök ezen bejelentése ért-

hető feltűnést keltett az összes kisebbségi pártok között és nagyon természetesen megindultak a különböző találgatások is.

Az Adevenul című lap szerint Bratianu Vintila azért óhajtja oly sürgősen megoldani a kisebbségi kérdést, mert

a kötelező tárgyalások során a külföldi bankárok, mint egyik feltételt kötötték ki, hogy a kormánynak meg kell egyeznie a kisebbségekkel.

És ez a fellevés nagyon is valószínű, mert hiszen egy országban ahol olyan nagy arányban vannak képviselve a különböző kisebbségek, mint Romániában, addig nem lehet konszolidációról szó, amíg elégedetlen kisebbségek élnek.

Modern alapon kell megszervezni a noviszádi mentőszolgálatot

Dr. Vilt Vilmos felszólalása a gazdasági és pénzügyi bizottság keddi ülésén

Megírtuk, hogy a noviszádi gazdasági és pénzügyi bizottság kedden délután ülést tartott, amelyen többek között a bizottság hozzájárult a mentőautó árlejtsési eredményéhez s elhatározta, hogy a modern felszerelésű „Renault” mentőautót a legrövidebb időn belül megrendeli. Ez alkalommal igen érdekes felszólalás hangzott el Dr. Vilt Vilmos bizottsági tag részéről, aki hosszabb beszédben

a mentőszolgálat modern és szakszerű klépítése mellett foglalt állást.

Az állandó jellegű mentőszolgálathoz elsősorban szakszerűen kiképzett személyzetre van szükség. Gondoskodni kell továbbá az orvosi szolgálat megszervezéséről lehetőleg olyan módon, hogy egy fiatalabb orvos

állandó ügyeletet tartana a mentőállomáson, vagy legalább is készenlétben állana az első segélynyújtáshoz.

Idővel a mentőszolgálatot teljesen modern alapra lehetne fektetni és állandó mentőegyesületet létesíteni, ahol több fiatal orvos juthatna állandó foglalkozáshoz. Nemes, emberbaráti célokra szívesen áldoznak az emberek s így egy érre vonatkozó társadalmi akció bizonyára nagy sikerrel járna. Noviszád rohamos fejlődése feltétlenül megkívánja mentőszolgálat tökéletes kiépítését s ha az első nehézségeken már túl vagyunk, nem okozna különösebb akadályokat a mentőegyesület megteremtése. Ha a külföldi nagyvárosok mintájára megszervezzük a mentőszolgálatot, Noviszád közegészségügyi viszonyai is nagy mértékben megjavulnak.

Vilt Vilmos dr. szakszerű fejtegetéseit a bizottság nagy figyelemmel hallgatta végig s egyhangulag hozzájárult az indítvány formájában előterjesztett javaslatokhoz.

Zivataros esőket és lehülést jósolnak, de a kánikula nem szűnik

Tegnap is 38 fok Celsius volt a hőmérséklet

A napok óta tartó kánikula második kiadása változatlanul tombol, sőt a tegnapi napon ismét 1 fokkal emelkedett a hőmérséklet, amennyiben a hőmérő 38 fokot mutatott árnyékban. A rettenetes hőség szinte türehtelen lett s az emberek kétségbeesetten keres-

nek hűvösebb helyeket, ahol menedéket találhatnak a nap izzó sugarai ellen. A hóhullám intenzitására jellemző, hogy az éjszakák is rendkívül melegek, ami augusztus közepén csakugyan szokatlan jelenség.

A külföldi meteorológiai intézetek már

napok óta időváltozást és a hőség csökkenését jósolják, mert az atlanti depresszió erősen előtérbe lépett Anglia táján. Hatása alatt nyugati szelekkel kapcsolatos zivataros esők keletkeztek egész Nyugateurópában s most eljutottak Középeurópába is. A kontinens nagy részén tehát már beállott a lehülés, csak a Balkánon még mindig rendkívül meleg és derült idő uralkodik.

A nagy szárazság következtében újabb drágulási hullám lépett fel a zöldségpiacon. Megírtuk tegnap, hogy a főzelék és zöldségfélék szinte megfizethetetlenek s a háziasszonyok jelentékeny része teljesen lemondott a paradicsombefőzésről, amely horribilis tehertételt jelent a háztartásban.

Néhány nap óta ellenőrizhetetlen hírek érkeznek a vidéki piacokról a buza és a rozs drágulásáról is. Ezt a körülményt elsősorban a heteken át tartó abnormis hőséggel és szárazsággal, illetve azzal kommentálják, hogy

el kell készülni arra, hogy nagyon gyenge lesz a takarmánytermés eredménye.

Ennek következménye pedig az, hogy a gazdák nem sietnek a buza és a rozs értékesítésével, mert a megfelelő mennyiségű tengeri hiányában a rozsot takarmányozás céljából tartják vissza.

Augusztusban véglegesen véleményt mondani az áralakulás kérdéséről természetesen nem könnyű feladat, annyit azonban már most lehet megállapítani, hogy a buza és a rozs, tehát a kenyér és liszt áralakulásának kérdése

a tengeri és általában a takarmányfélék áralakulásától van függővé téve,

ugy, hogy a rekord buza és rozstermés mellett is számolni lehet, hogy a kenyérmagvak követik majd a takarmánycikkek irányzatát.

A gyermekeket csak a szülők kívánsága szerint kell felvenni az elemi iskolákba

Grol Milán dr. közoktatásügyi miniszter is megszűntette a névvegyelemzést

Utóbbi időben sok szó esett a névvegyelemzéssel kapcsolatos újabb visszaélésekről, amelyeket egyes iskolaigazgatók követtek el a fennálló és még mindig érvényes rendeletekkel szemben. Sok helyen azzal érveltek a tanfelügyelők és iskolaigazgatók, hogy a névvegyelemzést megszüntető rendeletet nem kézbesítették ki az egyes iskoláknak s így a tanulókat továbbra is a régi rendszer alapján iratták be az iskolákba.

Grol Milán dr. közoktatásügyi miniszter most újabb rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy

az elemi iskolák négy alsó osztályában kizárólag a szülők kívánsága szerint kell beírni a tanulókat kötelese gyermekeket,

a rendelet pedig úgy hajtható végre, hogy egyetlen eset se legyen, amely panaszra ad okot.

A rendelet szerint azonban az elemi iskolák ötödik és hatodik osztályában csak államnyelvű tagozat lehet s úgy a magyar, mint a német nemzetiségű tanulók a felsőbb osztályokat szerb tagozatban kötelesek járni.

A tanfelügyelő a rendeletet már a tegnapi nap folyamán továbbította valamennyi elemi iskola igazgatóságának tudomásulvétel és mihez tartás végett.

— **Meghülésnél, náthaláznál, torokgyulladásnál, idegfájdalmaknál, inszaggatásnál** naponta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendes gyomor és bélműködést biztosít. Egyetemi orvostanárak véleménye szerint a **Ferenc József** víz hatása gyors, kellemes és megbízható.

HIREK

1928. Augusztus 16. Csütörtök

Római katolikus: *Rókus hv. Protestáns: Abrahám. Görög keleti: (Aug. 3.) Fausztusz.* A Nap kel 4 óra 50 perckor, nyugszik 6 óra 50 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Az egész országban derült és szép idő uralkodott. Eső sehol sem volt. A hőmérséklet nem változott. Noviszádon csendes, derült és meleg idő várható. Eső nem lesz. A hőmérséklet minimuma 19 C°, maximuma 37 C°.

SEGÉLYEZZÜK A MAGYAR DIÁKOKAT!

Három évvel ezelőtt a Délbácska kezdte meg elsőknek a magyar diákok segélyezését. Ezt azonban csak akkor folytathatja, ha magyar népünk tehetősebbjei továbbra is hozzájárulnak adományaikkal ezen akcióhoz. Kérünk minden jugoszláviai magyart, hogy küldje be adományát a Délbácska szerkesztőségébe, mert csak így tudunk elég magyar tanítót és tanárt nevelni. Az adományokat nem kell egy összegben küldeni, hanem lehet havi részletekben is.

— A starakanjižai Iskolanővérek zárdája elemi és polgári (szerb és magyar tannyelvű) iskolába járó bennlakó leány növendékeket vesz fői 600 dinár havi tartásdíjjal. Érdeklődők prospektusért forduljanak az intézet főnöknőjéhez.

— A Noviszádi Katolikus Olvasó és Gazdakör augusztus 19-én, vasárnap este fél 9 órakor a Gazdakör nyári színpadján színrehozza a „Gyimesi vadvirág” című 3 felvonásos népszínművet. Helyárak: I. hely 20 dinár, II. hely 15 dinár, III. hely 10 dinár.

— Megkezdte működését az adóösszeíró bizottság. A noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság a Noviszád városi jövedelem-, vagyon és hadinyereségadó bizottság elnökévé Szavics Sztóján pénzügyi inspektort, alelnökké pedig Kiss Gyula városi főszámvőhelyettesét nevezte ki, egyúttal felkérte a városi tanácsost, válasszon a bizottságba két rendes és három pótagot. Az adóösszeíró bizottság, mely az összeírást azokra nézve fogja megejteni, akik mindezeideig még nincsenek megadóztatva a fenti adónemekkel, ma kezdi meg működését a városháza második emeletén.

— Felváltják a bácskai főszolgabírókat. A bácskai tartomány főispánja hír szerint előterjesztést tett a külügyminiszternek, amelyben kéri Tapavica Brankó kulai, dr. Prekajszki Dusan batinaí és Aradszki Lázár dárdai főszolgabírók felváltását és más kevésbé exponált helyre való beosztását.

— Hazaérkeztek a kisantant repülőverseny jugoszláv résztvevői. Tegnap délután fél 6 órakor hazaérkeztek a kisantant repülőverseny jugoszláv résztvevői. A repülők pontban fél 6 órakor szálltak le a noviszádi repülőtéren, ahol a repülőzred parancsnoksága meleg fogadtatásban részesítette őket.

— A fa- és szénkereskedők konferenciája. A noviszádi Kereskedők és Gyárosok Egyesületének fa és szén szakcsoportja a vasúti fuvardíj közeljövöbeni általános módosítása miatt elhatározta, hogy ez évi augusztus hó 19-én délelőtt 9 órakor a tőzsde palota nagytermében konferenciát tart a Vojvodinában levő összes érdekelt fa és a szénkereskedők bevonásával azzal a céllal, hogy ezen kérdésben állást foglaljon. Ezután is felhivatnak az érdekeltek, hogy a konferencián saját érdekükben megjelenni szíveskedjenek.

Tragikus körülmények között a Tiszába fulladt Heller Miklós noviszádi ujságíró felesége

A komlókongresszus tegnapi bankettjén értesítették Hellert, hogy felesége Szentán fürdőzés közben a vízbe fullt — Heller Miklós a borzalmas hír hatása alatt elájult s csak orvosi intervencióval lehetett életrekelteni

Borzalmas csapás érte Heller Miklós kollegánkat, a zagrebi „Morgenblatt” noviszádi tudósítóját és a Hitelezői Védőegylet igazgatóját.

Felesége, Schreiber Lola, aki tegnap Szentán tartózkodott, fürdés közben a Tiszába fulladt s mire kihúzták, már halott volt.

A tragikus esetről, mely Noviszádon is nagy megdöbbenést keltett, a következő részleteket közöljük:

Heller Miklós tegnap délután fél kettőkor résztvett a nemzetközi komlókongresszus bankettjén. Amikor az ebédet befejezték s Heller Miklós éppen kedélyesen elbeszélgetett ujságírókollegáival, egyik ismerőse lépett a terembe, aki néhány percre kihívta az udvarra. Itt azután ismerőse izgatott hangon elmondta, hogy

éppen most értesítették telefonon Szentáról, hogy Heller Miklós né szerencsétlen körülmények között a Tiszába fullt.

Heller Miklós először tréfának vette a dolgot, majd amikor az illető a legkomolyabb formában, megismételte az üzenetet.

Heller Miklós ajultan esett össze, majd olyan rettenetes idegrohamot kapott, hogy orvosi intervenciót kellett igénybevenni.

Az orvos injekciót adott a szerencsétlen embernek, akit miután magához térítették, kollegái segítségével a lakására szállították. Itt Anau dr. idegorvos vette ápolás alá az ujság-

író, aki a délutáni órákban már annyira magához tért, hogy azonnal autón Szentára utazott.

Heller Miklós né már néhány napja Tiszaszentmiklóson tartózkodott nővére Schreiber Adél társaságában. Tegnap délelőtt Hellerné nővérel együtt átrándult Szentára s a rekkenő hőségben fürödni ment a Tisza partjára.

Fürdés közben Hellerné hirtelen rosszul lett, majd a következő pillanatban fulladozni kezdett. Schreiber Adél azonnal nővére segítségére sietett, de az erős áramlás folytán egy örvénybe került, amely nyomban elragadta.

A két asszony segélykiáltásaira azonnal több fürdőző ugrott a vízbe, hogy segítségükre siessen, de a fáradozások dacára csak Schreiber Adélt sikerült kimenteni, míg

Heller Miklós né már csak holtan húzták ki a vízből.

Schreiber Adélt azonnal a kórházba szállították, ahol első segélyben részesítették és ápolás alá vették, míg Hellerné holttestét a kórház hullakamrájába vitték.

A borzalmas szerencsétlenség általános részvétet keltett a mélyen sújtott ujságíró iránt. Az eset borzalmasságát fokozza az a körülmény, hogy Heller Miklós éppen tegnap sürgönyözött a feleségének, hogy azonnal térjen vissza Noviszádra, a sürgöny azonban már nem találta otthon, mert a szerencsétlen asszony időközben a Tisza hullámaiában lelta halálát.

— **Halálozás.** Fratska Lyubomirné szül. Rokicansky Teréz kedden este fél 12 órakor rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a temető kápolnából.

— **Löwenstein bankár — gyilkosság áldozata.** Párisból jelentik: A napokban a párisi törvényszék orvosai másodszor is felboncolták Löwenstein bankár holttestét és a belső szervek átvizsgálásánál megállapították, hogy a milliárdos bankár nem öngyilkosság, hanem valószínűleg büntény áldozata lett. A boncolásnál ugyanis nagymennyiségű arzént találtak Löwenstein belső szerveiben, amely kétségtelenné teszi, hogy büntény történt. A boncolás eredménye óriási feltűnést keltett Párisban.

SULYOK - FEST - TISZTÍT

Gyászruhák festése 24 óra alatt. Feltűnő olcsó árak. Plissirozást vállalok. Futoška ul. 12.

— **Dr. Matijević orr-, fül- és gégyógyász** Novisad, Jevrejska-ul. 14. szeptember 2-ig uton van. 2579—1-2

— **Hat hete keresi a fiait.** Oszijekről jelentik: Hat héttel ezelőtt érkezett Oszijekről Andzsics Toso nyolcvan éves aggastyán, hogy meglátogassa fiait, akik Oszijek közelében kaptak dobrovoljac földet, az öreg azonban nem tudja mely községben vannak a fiai és ezért már hat hete jár községről-községre, házról-házra és keresi a fiait. Mindezeideig még nem találta meg őket. Tegnap Oszijek előtt találták meg eszméletlen állapotban, felsebzett lábakkal, azonnal beszállították a kórházba, ahol magához jött, azonban egy pillanatig sem akart ott maradni és azonnal fiai keresésére indult.

UNICA vegytiszta paprika a legjobb!

Kapható a legkisebb tételben is UNICA speciális paprika üzletben Novisad Futoski put 37.

— **Vacsora Trischler Aladár városi főszámvő 30 éves jubileuma alkalmából.** A noviszádi városi tanács kedden este ünnepi lakomát rendezett Botos Stefánia vendéglőjében Trischler Aladár városi főszámvő 30 éves jubileuma alkalmából. A vacsorán Borota Branislav dr. polgármester és Mihaldzsics Sztanoje főkapitány vezetésével a városi tanács valamennyi tagja és a főszámvői hivatal tisztviselőikara vett részt. A vacsorán több lelkes felszólalás hangzott el az ünnepelt tiszteletére, aki meghatottan köszönte meg az ünneplést.

— **A Gyimesi vadvirág vasárnap este a noviszádi Gazdakör nyári színpadján.**

— **Borzalmas tűzvész Danilov Gradon.** Tegnap hajnalban két órakor tűz tört ki Danilov Gradon Sztanics Koszta üzletében és a tűz olyan rohamosan terjedt, hogy pillanatok alatt hat ház állott lángokban. Sztanics házának második emeletén az inas szobában aludt Lansevics Milovan tizenhat éves inas, aki bennégett és a tűz eloltása után akadtak rá elszenesedett holttestére. Sztanics Koszta az üzlet tulajdonosa leugrott a második emeleti lakásából és ez alkalommal súlyos sérüléseket szenvedett. Hasonlóképpen súlyosan megsérültek Mita Zsunics felesége és leánya, akik szintén leugrottak égő házuk második emeletéről.

— **Hálók, ebédlők** olcsón, jó minőségben csakis Hemlernél kaphatók. Noviszád, safarikova u. 30.

— **A Juda Makkabi szombat** augusztus 18-án, a Lövölde kerthelyiségeiben az idei nyári évad legnagyobb szenzációját, a nagyszabású igérkező **Garden Party-t** rendezi. Művészhangverseny, kabaré, wurtli, harmincféle szórakozás, ki lesz Noviszád szépe? táncverseny, tánctaraton, rimmy-verseny, kugliverseny, dühöngő konyha, cél-lövészet, kacsavadászat, ballett. Cirkusz Francini 22 akrobatával, 16 lóval. Szombat délután 5 órakor gyermekelőadás 5 dináros belépőjeggel. Egész éjjel villamos közlekedés. Autóforgalom, személyenként 5 dinárral. Bővebbet a részletes műsor.

A Szent Márk-tér és a kabál.

Egy német író, Velence rajongó szerelmese, nyilvános felhívást intézett a német lapokban honfitársaihoz: ne járjanak ingujjban a Szent Márk-téren. Az író, igaz: finoman és sok tapintattal, de mégis szemére hányja a Velencét járó németeknek, hogy csak az ő férfiak azok, akik a világnak e legsodálatosabb szalónjában ingujjra vetkőznek és csak az ő asszonyaik járnak itt abban a megnevezhetetlen otthonkában, amelyet „dirndli“-nek hívnak, de amelyről kétségtelen, hogy odahaza legfeljebb csak a konyhától, a kertig terjedő utvonalon vennék fel a német nők. Ez a finom stílusérzékű és ugylátszik nemcsak nagyvilági gondolkodásának, hanem hagyománytisztelőnek is mondható német író azt is hozzáteszi e felhívásához, hogy a Szent Márk-téren ingujjban és otthonkában járó németek egyrészt a tér fenséges múltját és páratlan szépségét sértik meg, másrészt pedig hozzájárulnak ahhoz, hogy a német izlés felett pálcát törjön Velence nemzetközi sokadalma. Van is ebben valami igazság, sőt igen sok. Nem maga az a tény, hogy a nyári Velence hőségében ingujjra vetkőznek azok az idegenek, akik — mióta az utazás fogalma egyértelmű lett a turisztikával — oly könnyen összetévesztik az utazás élményét a sport rekordjaival, hanem az itt az igazság, hogy épp Szent Márk evangélista terén visszataszító, ha e halhatatlan márványkockái felett és között szöges turistacipők csattognak és kocsmái kényelemben járnak egyesek az Örök Szépség e templomának falai között, amelynek mennyezete az égbolt. Végre is: a Szépség az istenség egy része és a Szépség tisztelete: vallás. Ha templomba lépünk, leveszjük a kalapunkat. Ha a Szent Márk-térre, az Örök Szépség egyik katedrálisába lépünk, a legkevesebb, hogy felvegyük a kabátunkat. Ennyivel — egyébként — önmagunknak is tartozunk...

— „A gyimesi vadvirág“ a noviszádi katolikus olvasó és gazdakörben. A katolikus olvasó és gazdakör műkedvelő gárdája vasárnap, augusztus 19-én színre hozza Géczy István „A gyimesi vadvirág“ című népszínművet. A kitűnő darab előadására már nagyban folynak az előkészületek. Az új díszleteket Tobolka Rudolf festette. A szereplők közül kiemeljük Mazány Juliskát, aki a címszerepben lép fel, továbbá Tobolka Annust, Gyarmathy Valit, valamint a férfiak közül Kollár Sándort, Lechner Miklóst és Gausz Józsefet. A darab a gazdakör nyári színpadján kerül bemutatásra. Az előadás este fél 9 órakor kezdődik.

— Művészi fényképeit foto „Meteor“-nál olcsón szerezheti be, Dunavska 22.

SPORT

— „Achilles“ hírek. Az „Achilles“ kerékpár klub augusztus hó 19-én vasárnap tura versenyt rendez. Indulás az egyleti helyiségből, reggel pont 6 órakor. Jelentkezni lehet 18-án este 9 óráig az egyleti helyiségben, Laza Koszticsa utca 22. Útirány Novisad—Jarek—Temerin—Bácsko Gradiste—Stari Becej és vissza, a Becsei célta a Stári Becej „Tesla“ kerékpár klub tüzi ki hol a versenyzők tejjel s citrommal ellátva azonnal vissza fordulnak. Beérkezés Noviszádra Laza Koszticsa utca 22. — Polyakovics D. I. kapitány.

Folyó hó 19-én d. e. 9 órakor sürgős rendkívüli választmányi ülést tart. Felkérem az összes választmányi és vezetőségi tagokat hogy azon okvetlenül megjelenni sziveskedjenek. Targysorozat: Megbeszélés a pálya megvétele avagy bérbevétele ügyében. Az elnök megbízásából a főtitkár.

Mindazon versenyzők kik még az egyleti dressét és nadrágot be nem adták kötelesek azt 18-ig beadni a háznagy.

Rádió műsor

Csütörtök, augusztus 16
Zagreb. 6: Délutáni hangverseny. 8: Katonazenekari hangverseny. 9.30: Katonazene.

Budapest 9.30: Hírek, közgazdaság. 11.45: Hírek, közgazdaság. Közben 12 órakor déli hangverseny az egyetemteri templomból. Utána: zongora hangverseny 13 Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 15: Hírek, közgazdaság, élelmiszerárak. 16.30: A Magyar Rádió Ujság Morseanfolyama. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás-és vizállásjelentés. 17: Bod Etelka felolvasása. 17.45: Győri Parádi József és cigányzenekarnak hangversenye. 19: Krammer Erzs (ének) hangversenye. 19.45: Műsoros est. A műsor szünetjében a kerékpáros világbajnokság lezajlásának eredményei. 21.10: 21.40: Pontos időjelzés, hírek. 21.30: Gertler Endre hegedűművész hangversenye. 22.20: A Dunapalota nagyszállóból Bachmann jazz-band.

Bécs 11: Délelőtti zene. 16: Délutáni hangverseny. 18.30: Utitervek és uticélok. 18.50 Testnevelésügyi hetijelentés. 19.50: Ballada-est. 20.30: Népszerű hangverseny.

Berlin. 17: Schubert-hangverseny. 20.10: Szi-nielőadás. „Sztambul rózsája“ Fall Leo operett 3 felvonásban. 22.30: Táncczene.

Prága. 16.30: Délutáni hangverseny. 17: A házi-zenekar hangversenye. 19.15: Fuvós-zenekari hangverseny. 20.10: Hegedűhangverseny. 21.10. 21.20: Tamburica hangverseny.

„Körül-
rajongnak“

mondja Bölcs Kató.
„Sok férfi kedveskedik nékem ajándékkal, de csak egy lepelt meg célszerű választásával: Ő RADION hozott, amely

kiméli
a fehérneműt!“

**Befejezték a nyomozást
a zagrebi kommunista mozgalom
ügyében**

Hét személyt szállítottak be
a törvényszéki fogházba

Zagreből jelentik: A múlt hét elején felfedezett kommunista mozgalom ügyében a rendőrség befejezte a nyomozást. Dr. Bogicsevics, a zagrebi rendőrség politikai osztályának főnöke tegnap hosszabb nyilatkozott tett az ügyre vonatkozólag és ebből kiderül, hogy a zagrebi kommunista mozgalommal kapcsolatosan, különösen a külföldi sajtóban fantasztikus hírek láttak napvilágot.

A rendőrség Bozsicskovics Andrija hivatalos lakásán négy darab német gyártmányú tojásgránátot, kommunista könyveket elküldésre kész röpiratokat talált, továbbá annak a röpiratnak az eredeti kéziratát, amelyet a szkupstinai merénylet után Zagreb uccáin osztogattak. A parasztozhoz címzett röpiratokban, amelyeket szintén lefoglaltak, felszólítja a parasztozkat az állam elleni harcra. Broz József a fém munkások szakszervezetének titkárát is letartóztatták. A lakásán tartott házkutatás alkalmával szintén számos kommunista röpiratot találtak Ezenkívül még öt személyt tartóztattak le.

A beogradi Pravda zagrebi jelentése

szerint a kommunista pucsból több postaal alkalmazott is résztvett. A zagrebi rendőrigazgatóság és postaigazgatóság azonban a leghatározottabban megcáfolják ezt.

Krajačević fatelepe

áthelyezés folytán a **vasuti alaguton túl,**
a **Strand-ut** baloldalán van.

Külföld humora

Férj: Már megint új ruha! Lám, Éva beerte a maga fügefalevelével.

Feleség: És azt hiszed, hogy egész éven át ugyanazt hordta? (Fliegende Blätter.)

— Hogy ez a nagy kutya?

— Kétszáz frank.

— És ez a csinos kis eb?

— Ezer frank.

— Hát ez a törpe pincs?

— Ötezer frank.

— Mondja csak, és mennyit kell fizetnem, ha egyáltalán nem veszek kutyát?

(Péle-Méle.)

— Sétálgat, Mayer ur, sétálgat?

— A, dehogyan! Minden reggel félórás fogyasztókurát tartok.

— És azután.

— No azután meg egy órácskát reggelizem.

(Lusti Blätter.)

Szkoplyében egy modern török meggyilkolta legjobb barátját, mert az konzervatív volt.

Szkoplyéből jelentik: Kedden éjjel Szahib Mehmed gazdag szkoplyéi egyén Esref Mehmed nevű társával ivott a török városrész egy kávéházában. Mindketten nagyon ittasak voltak és Musztefa Kemal ujtásáról beszéltek. Esref Mehmed dicsőítette Kemal ujtásait míg Szahib Mehmed kijelentette hogy ő nem kér belőlük.

— Te tehát nem vagy sem kemalista, sem köztársasági, kiáltotta Esref Szahibra.

— Nem, nem vagyok és nem is lehetek, nem enged meg sem a hitem, sem a tradícióim.

— Hát jól van, ha nem vagy, akkor fogadd el tőlem ezt a cigarettát.

Esref erre zsebébe nyúlt, ahonnan azonban nem a cigarettát tárcájából, hanem revolvert vette ki és egy lövéssel leterítette Szahib Mehmedet. Esref Mehmedet azonnal letartóztatták. Amikor tegnap reggel felébredt azt valotta hogy semmire sem emlékszik annyira ittas volt és maga sem tudja, hogy lehetett le Szahibet aki legjobb barátja volt.

A Duna vizállása

Augusztus 8-án reggel	—	144
Augusztus 9-én	—	147
Augusztus 10-én	"	147
Augusztus 11-én	"	159
Augusztus 12-én	"	187
Augusztus 13-án	"	204
Augusztus 14-én	"	218
Augusztus 15-én	"	212

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Nyilt...tér*)

Elismerő nyilatkozat

A novisadi városi tanács a következő levelet intézte a

„Sava“ általános biztosító r. t. Zagreb, Fiókgazgatóságának

Novisad

Kötelességünknek tartjuk ez alkalommal is elismerni azt, hogy a legutóbbi a városi majorban pusztított tűz által okozott kárt gyorsan, kulánsan és a városi tanács teljes megelégedésére liquidálták.

Novisad, 1928. július 24.

A városi tanács

Tieferschüttert geben wir allen Verwandten, Freunden und Bekannten die schmerzliche Nachricht von dem Hinscheiden unserer innigstgeliebten und unvergesslichen Gattin, Mutter, Schwester, Tante etc. der Frau

Therese Fratska geb. Rokicansky

welche nach 35-jährigem glücklichsten Familienleben im 57. Lebensjahre nach kurzem schweren Leiden, nach Empfang der heil. Sterbesacramente am 14. August l. J. um 1/2 12 Uhr nachts selig im Herrn entschlafen ist.

Die irdische Hülle unserer teuren Verblichenen wird Donnerstag, den 16. August l. J. um 5 Uhr nachmittag von der Friedhofskapelle nach röm. kath. Ritus eingesegnet und in die Familiengruft zur ewigen Ruhe beigesetzt.

Das heil. Requiem wird am 4. September l. J. um 1/8 Uhr früh in der röm. kath. Pfarrkirche gelesen werden.

Ljubomir Fratska als Gatte,
Georg, Melanie und Helene als Kinder,
Wwe Josephine Radujković
geb. Rokicansky als Schwester
samt übrigen Verwandten.

*) E rovatan közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

1928 augusztus 15.

Beograd

London 275.94, Páris 221.33 New-York 58.835, Zürich 1094.10, Milano 206.25, Prága 168.32, Berlin 13.548, Bécs 8.015, Brüsszel 9.127, Budapest —, Szófia —, Bukarest —, Amszterdam 22.81.7 százalékos kölcsön ajánlat 87—86 4 százalékos agrárkölcsön 42.—. Ratna Steta 425—422, Narodna Banka 6650.—. Izvozna Banka —. Opsta Kreditna Banka —.

Apró hirdetések

Egy szó 1 dinár, NAGY BETŰS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Eladó

KIÁRUSÍTÁS Üzletmegszünés végett ebédő, kávé, teaszervizek, mosdókészletek igen nagy választékban minden elfogadható árban eladó. — Ugyanott eladó üzletberendezés és kiadó egy szép üzlethelyiség és nagy raktárhelyiségek. Cím: Löwenberg Hermann, Žitni trg 15. Használja ki ezt a kedvező alkalmat. 2421—2

OLCSÓN ELADÓ HÁZ 2 szoba 2 konyha s Da rányi-telepen 1/4hold földdel. Érdeklődni lehet Singer, Zseljeznicka 78. 2652—2

Jókarban levő JÉG SZEKRENY ivóviztartánnyal, olcsón eladó. Megtekinthető Petra Zrinjskog 3. 2655—2

Kiadó

Forgalmas utcában FÜSZERÜZLET és VENDEGLŐ teljes berendezéssel megfelelő lakással és mellékkeliségekkel haláleset miatt kiadó. Esetleg az egész ház bérbeadó. Bővebbet özv. Czoczek Lajosné Deakova (Árpád) u. 21. 2606—1

KIADÓ két nagyobb helyiség műhelynek vagy raktárnak és egy kisebb szoba külön bejáratú. ELADÓ három darab tizenkétszárnyas új ablak 160 190. Futaki ucca 70. 2632—3

Különbejáratu BUTORÓZOTT SZOBA kiadó. Tisztviselő-telep, Sarajevska 2. 2611—1

IKODAHÉLYISÉG, mely 2 szobából áll, első emeleten, kiadó. Bővebbet: Futaki ucca 6., házmesternél. 2660—3

Szeptember 1-re KIADÓ elegáns lakás 2 szoba, előszoba, konyha, spetz, vízvezetékek. Ugyanitt kosztosdiákok is felvétetnek. Loncsarska (Fazekas) ucca 11. 2646—3

Kereslet

NŐI FODRÁSZ (nő) elsőrangú erő azonnal felvétetik. Klemm Károly, Novi Sad, Jevrejska ul. 5. 2642—1

5 ÜGYES HÖLGY, akik egy új cikk bevezetésével kimutathatóan Din. 300.—kereshetnek, kerestetnek. Bővebb naponta Magyar ucca 5. 2657—3

Állást keres

FÉRFI SZABÁSZ sok évi külföldi gyakorlattal, elsőrendű uriszabóságnál alkalmazást keres. Cím: Gubanic Józsefnél, Masarikova ul 12. Novisad. 2413—1

Vegyés

ELVESZETT f. hó 14-én délután a telepek körül egy 5 éves fekete szőrű, vágott füllű és farku him Dobbermann kutya „Lordi” névre hallgat. Meghőzője megfelelő jutalomban részesül Jovana Subotića ul 2. alatt. 2653—1

Csak szombaton! Cirkusz Francini Noviszadon.

Szombaton, e hó 18-án délután 5 órakor és este 8 órakor a Lövdében a Makkabi „Garden party“-ja keretében fellép a

CIRKUSZ FRANCINI

22 akrobatával, 16 lóval, négy Dummer Augusztal, klownokkal stb. Szombat délután **gyermekelőadás.** Kezdeté 5 órakor. Belépődíj csak 5 dinár.

Magyarul és szerbül beszélő, pénzkezeléshez értő

kiszolgálóleány,

aki már alkalmazásban volt és egy biciklizni tudó, magyarul és szerbül beszélő kiutófiu felvétetnek.

Bristol trafik, Željeznicka ul. 27.

Asztalos tanonc vagy kifutófiu

felvétetik.

Lenkei Imre asztalos, Uspenska 12.

Fiatalk helybeli fűszeres-segéd

azonnalra kerestetik. Cím Schmolka hirdetőirodában, Jevrejska 7.

TANONCOT

felvesz

Löwinger Divatáruhaza, Novisad, Kralja Petra 19.

Munkáslány

felvétetik.

Šafarikova ul. 25.

Novosadska Kreditna Zadruga

előbb UJVIDÉKI HITELSZÖVETKEZET Dudarska (Epres) u. 18.

ELFOGAD

betéteket magas kamatozással. Heti betétek 5 dinártól felfelé. Folyósít kölcsönöket váltóra és betáblázásra.

ÜZLETNAPOK:

MINDEN kedden d. u. 5—7 **ÓRÁIG** csütörtökön d. u. 5—7 **ÓRÁIG** vasárnap d. e. 10—12

„PIETET”

1. Novisadi
Szemelkezési Vállalat
Wilson-tér
(Főpostával szemben.)

Szemelések rendezését a legolcsóbban vállalja 510.-, 660.-, 850.-, 1150.-; ércokoporsók 1750.- dinártól

AUG. 19. ÉN

VASÁRNAP ESTE 1/9-KOR

A GYIMESI VADVIRÁG

A NOVISADI KAT. OLVASÓ és GAZDAKÖRBE